

ПЕРСПЕКТИВИ ВПРОВАДЖЕННЯ НЕФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ В УКРАЇНІ

Наявність нових економічних, соціальних, екологічних та інших викликів в сучасному суспільстві зумовила потребу у зміні пріоритетів бізнесу, а також розкриття основних показників його ведення. Класична фінансова звітність не відображає таких показників, як стратегія розвитку, екологія та вплив на довкілля, соціальна відповідальність, персонал, благодійність та інші. Важливість зазначеної інформації для оцінки підприємства та напрямків його розвитку безумовна, однак викликає сумніви як необхідність її подання у вигляді різних надбудов до фінансової звітності, так і ролі облікового персоналу у її формуванні.

При цьому у вітчизняному законодавчому полі відсутні вимоги щодо формування не фінансових звітів, відповідно немає чітких принципів і вимог щодо розкриття їх показників. Саме тому розробникам і користувача не фінансової звітності в Україні необхідно враховувати існуючий міжнародний досвід, в тому числі щодо її нормативного регламентування.

За визначенням Глобальної ініціативи зі звітності (GRI – Global Reporting Initiative) термін «звітність зі сталого розвитку» означає звітність, яка охоплює одночасно економічні, екологічні та соціальні аспекти діяльності організації.

Відповідно до Директиви 2014/95/ЄС розкриття нефінансової інформації має важливе значення для побудови стійкої глобальної економіки шляхом поєднання довгострокової прибутковості із соціальною справедливістю та захистом навколишнього середовища.

Директивою визначено, що з метою підвищення відповідності та порівнянності не фінансової інформації, що підлягає розкриттю великі підприємства повинні підготувати не фінансовий звіт, який містить мите інформацію щодо як мінімум таких аспектів: охорона навколишнього середовища, питання зайнятості та соціальні питання, повага прав людини, боротьба з корупцією і хабарництвом.

Країни-члени ЄС повинні забезпечити існування адекватних та ефективних засобів для гарантування розкриття підприємствами не фінансової інформації шляхом забезпечення функціонування ефективних національних таких процедур для дотримання зобов'язань відповідно до Директиви 2014/95/ЄС.

Для забезпечення достовірності інформації відображеної у нефінансових звітах держави-члени ЄС повинні забезпечити перевірку аудитором наявності нефінансового звіту.

Враховуючи те, що законодавство України не містить вимог подання нефінансової звітності її підготовка компаніями носить часто формальний характер з рекламним відтінком.

Нефінансова звітність українськими підприємства подається у різних формах:

- Звіту з прогресу;
- Звіту про сталий розвиток;

- Нефінансовий звіт;
- Звіт соціальної відповідальності та ін.

За вимогами Директиви 2014/95/ЄС нефінансовий звіт повинен, де це доцільно, містити посилання на суми, подані у фінансовій звітності, а також додаткові пояснення щодо таких сум.

На прикладі звіту з прогресу групи компаній «Фокстрот» за 2018 рік проаналізуємо розкриття фінансової інформації у звіті та, відповідно, роль обліку в його підготовці. Так із 45 показників, що наводяться у звіті та мають числове значення, тільки 4 можна сформулювати за допомогою даних бухгалтерського чи управлінського обліку:

- величина сплачених податків та зборів;
- сума наданих знижок учасникам ООС;
- сума допомоги від співробітників підприємств;
- сума зібраних коштів учасниками благодійних акцій.

Таким чином, вважаємо дещо перебільшеною роль бухгалтерського обліку у формуванні не фінансової звітності. Підготовка якісних нефінансових звітів вимагає створення на підприємстві нового бізнес-процесу із залученням багатьох фахівців – керівників вищої ланки, працівників облікової, фінансової, кадрової, рекламної служби компанії та багатьох інших.

Взагалі, на нашу думку для впровадження нефінансової звітності в Україні необхідно:

1. Затвердити законодавчо необхідність формування нефінансової звітності для великих підприємств, її зміст та форми.
2. Розробити алгоритм бізнес-процесу щодо формування не фінансової інформації.
3. Передбачити необхідність підтвердження показників нефінансової незалежними аудиторами тощо.

Список використаної літератури:

1. *Directive 2014/95/EU of the European Parliament and of the Council of 22 October 2014 amending Directive 2013/34/EU as regards disclosure of non-financial and diversity information by certain large undertakings and groups.* URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A32014L0095>.

2. *Звіт з прогресу групи компаній «Фокстрот» за 2018 рік.* URL: https://www.slideshare.net/foxtrot_ua/ss-150640802.